

"Tylko jedno jest przedszkole jak Dorotka
Tutaj zawsze coś miłego Ciebie spotka.
Tu gdzie każde dziecko śmieje się do dziecka
I gdzie uśmiech tak się toczy, jak piłeczka..."

PRZEDSZKOLE
PRYWATNE
"DOROTKA"

METODA PROJEKTU BADAWCZEGO w Przedszkolu Prywatnym „Dorotka”

Pierwsze doświadczenia naszych nauczycielek z metodą projektu badawczego były czysto teoretyczne. Założyłyśmy, iż ważna jest wiedza i konkretne umiejętności, dlatego też rok szkolny 2012/2013 poświęciłyśmy na samodoskonalenie.

W sumie odbyły się 4 szkolenia, w tym jedno trzydniowe, prowadzone przez trenera, **psychologa Jerzego Radwana z Fundacji Komeńskiego**. W czasie tych zajęć nasi nauczyciele mieli możliwość sami zrealizować projekt, którego tematem zostało żartobliwie przez kogoś rzucone słowo „**plot**”. Realizacja projektu pt: „**Plot**” pozwoliła, nam dorosłym, doświadczyć, że poznawanie świata, np. ogrodzeń znajdujących się przy ulicy, rozmowy z właścicielami posesji, może być emocjonujące, pasjonujące i niezwykle ciekawe.

Ploty w najbliższej okolicy naszego przedszkola

Zdałyśmy sobie sprawę z faktu, iż gdyby w trakcie naszej własnej edukacji, dane nam było odkrywać świat właśnie w tak twórczy sposób, zapewne miałybyśmy szansę o wiele prościej i szybciej rozpoznać własne zainteresowania, predyspozycje, mocne strony.

W następnym roku szkolnym postanowiłyśmy zorganizować pracę metodą projektu, przynajmniej raz w każdym półroczu. Na przełomie X/XI 2013 r. nasze nauczycielki przeprowadziły następujące projekty badawcze:

 „Jajko” grupa „Słoneczek” 5-latki

 „Ziemniak” grupa „Tygrysków” 6-latki

 „Jabłko” grupa „Kotków” 4-latki

 „Marchewka” grupa „Żabek” 4,5 latki

 „Dyńia” grupa „Biedronek” 4 latki

ETAPI - START DLA PROJEKTÓW

Tematy do pierwszych projektów wynikały z inicjatywy nauczycieli. Nauczycielki zastanawiały się, w jaki sposób wybrany temat wpisze się w roczny plan pracy, analizowały najbliższe otoczenie w zakresie możliwości prowadzenia różnego typu działań badawczych. Przy wyborze tematu, starały się, aby nie był on oderwany od rzeczywistości, by był bliski dzieciom i związany z ich dotychczasowymi doświadczeniami. Rodzice otrzymali niezbędne informacje o projekcie, realizowanym w grupie swojego dziecka. Zostali zaproszeni do współpracy przy tworzeniu kolekcji wiedzy, zachęcani do rozmów z dziećmi o tym, co dzieje się w przedszkolu.

Wstępem do wszystkich projektów były rozmowy z dziećmi, w kierunku ustalenia, co już wiedzą, w jakim kierunku podążają ich zainteresowania, zachęcanie do stawiania pytań, rysowanie na dużym arkuszu szarego papieru „siatki pojęć” z ewentualnymi pytaniami i pierwszymi hipotezami stawianymi przez dzieci.

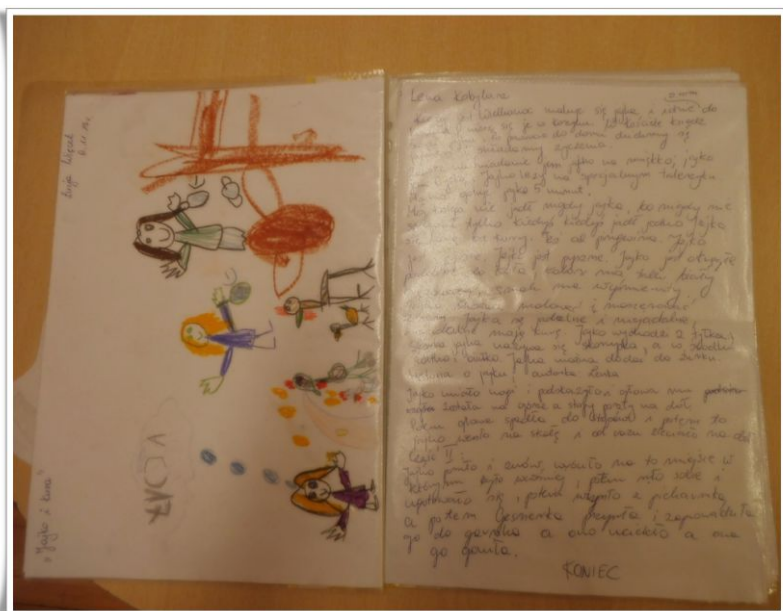

ETAP II – WŁAŚCIWE ROZPOCZĘCIE PROJEKTÓW

Częścią wspólną wszystkich projektów były historie własne dzieci związane z przedmiotem projektu, opracowywane z rodzicami w domu. Niektóre historie były spisane przez rodziców i odczytywane przez nauczyciela w czasie zajęć, a niektóre opowiadane przez same dzieci, na forum grupy. Dzieci tworzyły ilustracje do swoich historii, a cały wypracowany materiał został zgromadzony w specjalnym segregatorze.

W dalszym ciągu, systematycznie, wzbogacana była „siatka wiedzy” o nowe pojawiające się pytania, spostrzeżenia i hipotezy. Nauczycielki stawiały dzieci przed pytaniem otwartym typu: „czego jeszcze chcielibyście się dowiedzieć?”. Pytania otwarte zachęcały dzieci do logicznego myślenia, samodzielnego wyciągania wniosków. Dzieci uczyły się formułowania pytań.

Na tym etapie dużą rolę odgrywali rodzice, którzy pomagali w gromadzeniu źródeł wiedzy, czyli tworzeniu kolekcji, wszystkiego, co było związane z tematem. Dostarczali do przedszkola naturalne okazy: jajka, warzywa i owoce będące tematem projektów, a także książki, albumy, filmy edukacyjne, zdjęcia, przepisy kulinarne. Mamy przygotowywały specjały z marchewki, jabłka, dyni, którymi częstowane były wszystkie dzieci w grupie, nauczycielki, a nawet dyrekcja.

ETAP III – AKTYWNOŚĆ BADAWCZA

Punktem wyjścia do realizacji tego etapu były **zajęcia terenowe**. W przypadku naszego przedszkola, w każdej grupie realizującej projekt, odbyły się wyjścia do sklepu, na bazar w celu zakupienia: jajek, jabłek, marchwi, dyni, ziemniaków.

W trakcie czynności kupowania dzieci widziały sposób ważenia, mogły porównać wielkość okazów, próbowały płacić za towar, oceniały ilość „na oko”. Była to doskonała okazja dla nauczycieli do diagnozowania poziomu różnych umiejętności np.: czasu skupienia uwagi, umiejętności dostrzegania różnic i podobieństw, poziomu sprawności manualnej i tzw. społecznej. W przedszkolu dzieci szkicowały ołówkiem zakupione przez siebie jajka, owoce i warzywa będące przedmiotem projektów.

W dalszym ciągu uzupełniana była „siatka wiedzy” poprzez rozmowy na temat obserwacji poczynionych w terenie, weryfikowane były wcześniej postawione hipotezy. Nauczycielki uświadamiały dzieciom, że coraz więcej wiedzą i podkreślały fakt, iż dzieci same znalazły odpowiedzi na postawione pytania. Na tym etapie projektu odbyły się także spotkania z **ekspertami** (rolnik). Dzieci zadawały gościom wcześniej przygotowane pytania. Analizowały także **wtórne źródła wiedzy**, które zgromadzone zostały w kąciakach badawczych, założonych w salach, przy pomocy rodziców. Dzieci oglądały książki, zdjęcia, albumy, filmy

edukacyjne, analizowały przepisy kulinarne. Eksperymentowały z przedmiotem badań: gotowały jajka na miękko i twardo, wyszukiwały różnice, kroili jajka, robiły jajecznice, wyciskały sok z jabłka i marchwi!

tarły jabłko

Tarły także marchew, dynię i ziemniaki!

smażyły placki ziemniaczane

ważyły

mierzyły za pomocą linijki i metra krawieckiego

i oglądały za pomocą lupy

Proces obróbki zapisywały przy pomocy symbolu, rysunku. Jadły ciasta: dyniowe, marchewkowe, jabłecznik upieczone przez rodziców i przez siebie!

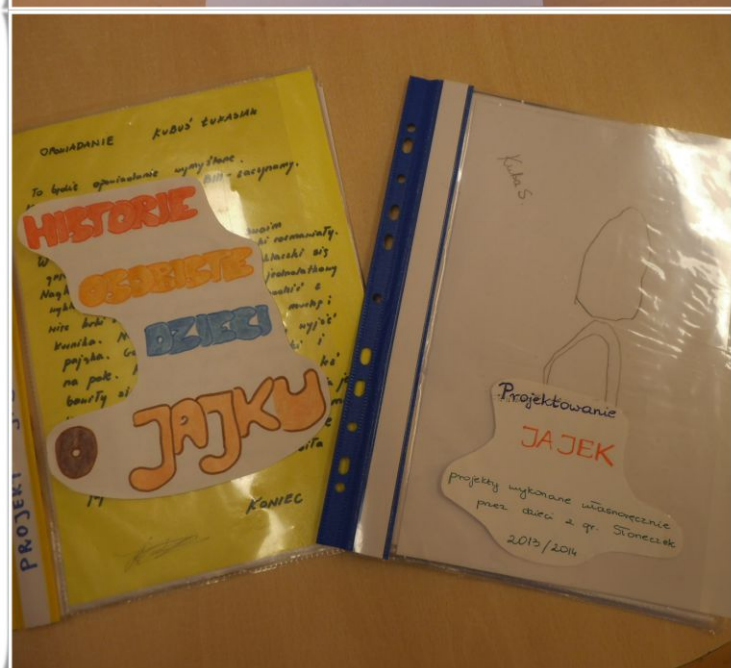
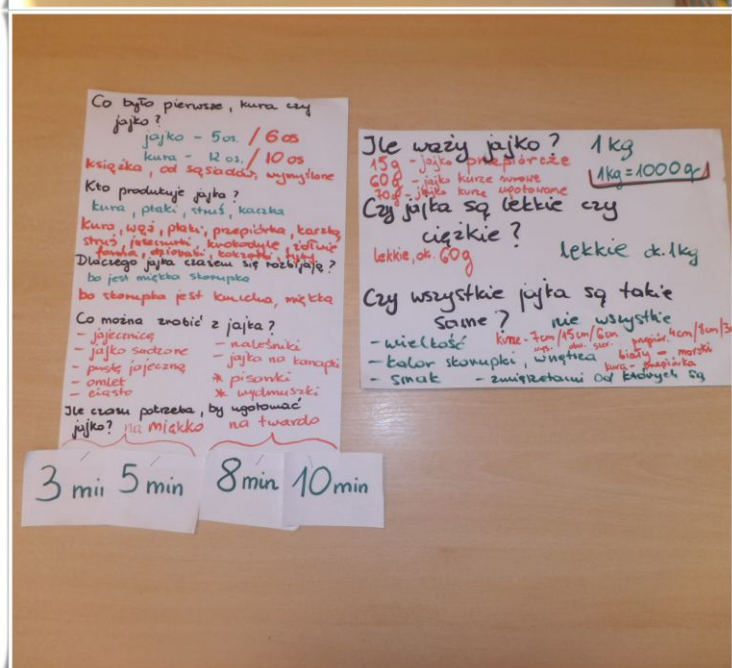
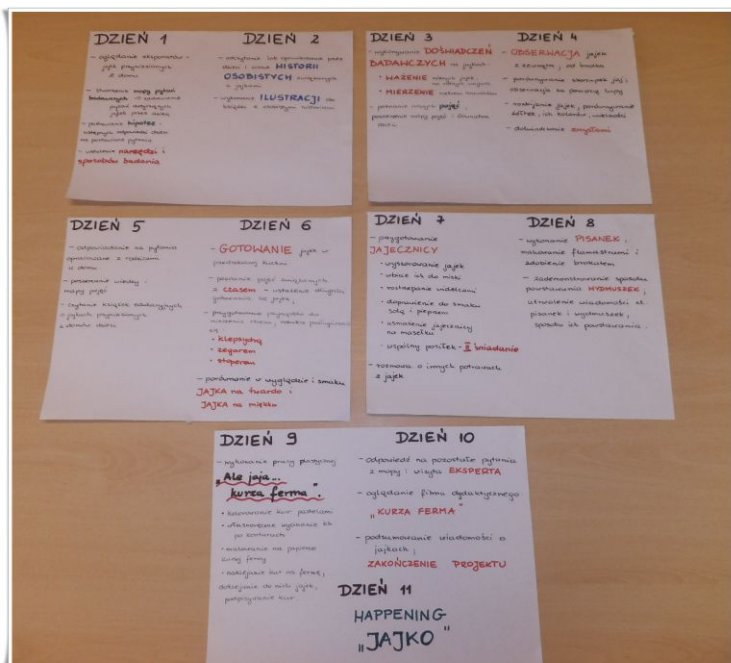
Tworzyły modele okazów – lepiły z plasteliny, ciastoliny, tworzyły rzeźby z ziemniaka, wykonały model jabłoni, wycinały różne wzory w dyni.

ETAP IV – PODSUMOWANIE PROJEKTÓW

We wszystkich grupach odbyły się rozmowy podsumowujące projekt w kierunku odpowiedzi na pytania typu: „Czego się dowiedzieliśmy?“, „Co już wiem?“, „Co umiem?“. W czasie podsumowania nauczycielki wykorzystały wszystko, to co zostało zgromadzone do tej pory, w trakcie trwania projektu. „Siatka wiedzy”, rysunki, wytwory ukazywały dzieciom przyrost ich wiedzy i umiejętności.

Punktem kulminacyjnym projektu była **prezentacja końcowa**. To doskonała forma przedstawienia szerszemu gronu umiejętności i wiedzy zdobytej podczas całego projektu. Prezentacja projektu we wszystkich grupach uwzględniała: wywieszenie w szatni przedszkola arkusza z „siatką przyrostu wiedzy” dzieci, wystawę rysunków, szkiców, wytworów plastyczno - technicznych.

Poza tym dzieci przygotowały dla rodziców happeningi. W czasie happeningu rodzice losowali pytania badawcze, postawione wcześniej przez same dzieci w trakcie trwania projektu i starali się na nie odpowiedzieć, a dzieci na tym etapie występowały już w roli ekspertów.

DLACZEGO WARTO PRACOWAĆ METODĄ PROJEKTU?

- * **Korzyści dla dzieci:** dostrzegają, że ich wiedza wzrosła, nabierają zaufania do własnych umiejętności badawczych i zdolności rozwiązywania problemów, mają możliwość sprawstwa, rozwijania inwencji twórczej, kreatywności, umiejętności interpersonalnych.
- * **Korzyści dla rodziców:** dostrzegają wzrost wiedzy dziecka, jego umiejętności, dowiadują się o jego zdolnościach i zainteresowaniach i mogą wspomagać ich rozwój, rozumieją, na czym polega proces uczenia się małych dzieci.
- * **Korzyści dla nauczycieli:** oceniają skuteczność projektu pod względem realizacji celów dydaktycznych wobec całej grupy, jak i poszczególnych dzieci, doskonalą własny warsztat pracy oraz rozwijają umiejętności pedagogiczne i organizatorskie.

*"Wychowawca, który nie wflacza a wyzwała, nie ciągnie a wznosi,
nie ugniata a kształtuje, nie dyktuje a uczy, nie żąda
a zapytuje-przeżyje wraz z dzieckiem wiele natchnionych chwil"*

Ta bliska nam myśl Janusza Korczaka zyskała nowy wymiar, dzięki wprowadzeniu w tym roku szkolnym metody projektów badawczych, którą wpisujemy już na stałe w naszą pracę z dziećmi.

Dyrekcja i Zespół
Przedszkola Prywatnego "Dorotka"
w Krakowie